

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivityksen nähtäville asettaminen / Framläggande för påseende uppdateringen av grundvattenområdets skyddsplan

Rakennus- ja ympäristövaliokunta / Byggnads- och miljöutskottet 27.01.2026 § 12

1514/11.00.02.03/2022

Valmistelija / Beredare: ympäristövalvontapäällikkö / miljötillsynschef
Christel Kyttälä, christel.kyttala(at)sipoo.fi

Pohjavesien suojelussa suuntaviivat antaa EU:n vesipolitiikan puitedirektiivi (2000/60 EY). Kunta voi laatia pohjavesialueen suojelusuunnitelman kunnan alueella sijaitsevalle pohjavesialueelle, johon kohdistuu pohjaveden tilaan merkittävästi vaikuttavaa toimintaa tai jossa vesienhoitolain (laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä, 1299/2004, 10 e §) ympäristötavoitteet sitä edellyttävät. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma täydentää osaltaan vesilain mukaisia pohjavesialueiden suoja-aluepäätöksiä. Suojelusuunnitelmalla ei kuitenkaan ole välittömiä tai sitovia juridisia seurausvaikutuksia.

Kunnan on pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa laadittaessa tai muutettaessa varattava kaikille mahdollisuus tutustua ehdotukseen ja esittää siitä mielipiteensä. Suojelusuunnitelmaa koskevasta ehdotuksesta on pyydettävä lausunto niiltä kunnilta, joita suojelusuunnitelma voi koskea, sekä Lupa- ja valvonta-viranomaiselta (laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 10 f §).

Sipoon kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat vuosilta 2000, 2007 ja 2009 on päivitetty vuoden 2025 aikana (liite 1). Työtä varten perustettiin ohjausryhmä, johon kuului kunnan, vesilaitoksen, pelastuslaitoksen ja ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) edustajia. Suunnitelman päivityksen laadinnassa hyödynnettiin kunnalta ja ELY-keskukselta sekä muilta viranomaisilta ja julkisista lähteistä saatuja lähtötietoja. Päivityksen yhteydessä suoritettiin maastokartoitus kesällä 2025, jossa tarkasteltiin pohjavesialueille sijoittuvia toimintoja.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitys koski kaikkia Sipoon luokiteltuja pohjavesialueita, joista 7 on vedenhankinnan kannalta tärkeitä 1-luokan pohjavesialuetta ja 4 vedenhankintakäyttöön soveltuvia 2-luokan pohjavesialueita. Lisäksi yksi pohjavesialue kuuluu E-luokkaan, koska alueella sijaitsee merkittäviä pohjavesistä riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä. Viimeisimmän suojelusuunnitelman jälkeen on luokituksesta poistettu viisi kunnan pohjavesialuetta.

Päivitystyössä määritettiin pohjavettä uhkaavat riskitekijät ja annettiin toimenpidesuosituksia riskien vähentämiseksi sekä toimenpiteitä vahinkotapauksiin ja ennakoivaan suojeluun.

Suurimmat riskit alueen pohjavesialueille aiheutuvat öljysäiliöistä, liikenteestä ja pilaantuneista kohteista, sekä osin viemäröinnin ulkopuolisista alueista, teollisuudesta ja yritystoiminnasta sekä muuntamoista. Vesienhoidon toimenpideohjelmassa Söderkullan pohjavesialue on määritetty riskialueeksi ja alueen kemiallinen tila huonoksi. Pohjavedessä on havaittu etenkin korkeita trikloorieteenipitoisuuksia. Muilla pohjavesialueilla on mitattu ajoittain korkeita rauta- ja mangaanipitoisuuksia. Tiedossa on myös ajoittaisia ympäristölaatuunormin ylittäviä kloridipitoisuuksia.

Riskitoimintojen vaikutuksia on nähtävissä ajoittain pohjaveden laadussa. Riskien pienentämiseksi suojelusuunnitelmassa määriteltiin

toimenpidesuosituksia. Toimenpidesuosituksissa on esitetty työn yhteydessä ilmenneitä puutteita ja huomioita sekä toimenpiteitä riskikohteiden valvomiseksi. Kullekin toimenpiteelle on määritelty toteuttaja, valvoja ja aikataulu. Ohjausryhmästä koostuva seurantaryhmä kokoontuu ajoittain käymään läpi toimenpiteiden toteutusta sekä arvioi tarpeen suunnitelman päivittämisestä.

Suunnitelman yhteydessä laadittiin myös tutkimus- ja mittausohjelma, joka sisältää Nikkilän alueen pohjavesialueiden Nikkilän, Nordanån ja Brobölen rajausten tarkentamisen ja muodostumisalueen rajauksen määrittämisen. Lisäksi ohjelmoitiin pohjavesiputket Borgbyn ja Brobölen pohjavesialueille sekä uusien putkien vedenlaadun ja tasojen seurantaa.

Esittelijä / Föredragande Ympäristövalvontapäällikkö / Miljötillsynschef Kyttälä Christel

Ehdotus / Förslag

Rakennus- ja ympäristövaliokunta esittää kunnanhallitukselle kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivityksen nähtäville asettamista ja lausuntojen pyytämistä kuten laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 10 f § edellyttää.

Byggnads- och miljöutskottet föreslår för kommunstyrelsen att framlägga uppdateringen av kommunens grundvattenområdets skyddsplan till påseende och begärande av utlåtanden enligt vad 10 f § i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen förutsätter.

Käsittely / Behandling

Päätös / Beslut

Rakennus- ja ympäristövaliokunta hyväksyi yksimielisesti ympäristövalvontapäällikön ehdotuksen.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Byggnads- och miljöutskottet godkände enhälligt miljötillsynschefens förslag.

Paragrafen justerades omedelbart.

Liitteet / Bilagor

Liite / Bilaga 1: Sipoon pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 28.10.2025